

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 21.05.2012 г.
С(2012) 3444

SG-Greffe(2012)D/

Комисия за регулиране на
съобщенията (КРС)

ул. „Гурко“ № 6
1000 София
България

На вниманието на:
Г-н Веселин Божков
Председател

Факс: +359 2 986 76 13

Уважаеми г-н Божков,

**Относно: Решение на Комисията относно преписка BG/2012/1318:
Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни
мрежи в България**

**Забележки съгласно член 7, параграф 3 от Директива
2002/21/ЕО**

I. ПРОЦЕДУРА

Нотификацията е получена от българския регулаторен орган, Комисията за регулиране на съобщенията (КРС)¹, на 18 април 2012 г. и влиза в сила на същия ден. Тя засяга втория преглед на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи в България².

¹ Съгласно член 7 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33, изменена от Директива 2009/140/ЕО, ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 37 и Регламент (ЕО) № 544/2009, ОВ L 167, 29.6.2009 г., стр. 12.

² Съответстващ на пазар 7 в Препоръка 2007/879/ЕС на Комисията от 17 декември 2007 г. относно релевантните пазари на продукти и услуги от сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране ех ante в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за релевантните пазари), ОВ L 344, 28.12.2007 г., стр. 65.

Проведени са три национални консултации³. Първата национална консултация е проведена от 7 септември 2011 г. до 7 октомври 2011 г., втората — от 2 декември 2011 г. до 4 януари 2012 г., а третата — от 5 март 2012 г. до 4 април 2012 г. Крайният срок за консултацията с ЕС съгласно член 7 от Рамковата директива е 21 май 2012 г.

На 26 април 2012 г. на КРС е изпратено искане за предоставяне на информация⁴ и на 3 май 2012 г. е получен отговор.

Съгласно член 7, параграф 3 от Рамковата директива националните регулаторни органи (НРО), Органът на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и Комисията могат да правят забележки по обявените чрез нотификация проекти на мерки пред съответния НРО.

II. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТОМЯРКАТА

II.1. Предишни нотификации

В своята първа нотификация⁵ относно пазара за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи КРС определи четири отделни пазара за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Мобилтел ЕАД (Мобилтел), Cosmo Bulgaria Mobile ЕАД (Cosmo Bulgaria Mobile), и Българска телекомуникационна компания АД (БТК) бяха определени като предприятия със значително въздействие върху пазара (ЗВП) с мрежите си по стандартите GSM и UMTS, а БТК — и с мрежата си по стандартите NMT и/или CDMA.

КРС предложи да се наложат регулаторни задължения за осигуряване на достъп, прозрачност и недопускане на дискриминация. Контролът на цените, разходоориентираното им определяне, счетоводното отчитане на себестойността и разделното счетоводство се прилагаха само спрямо двата най-големи оператора Мобилтел и Cosmo Bulgaria Mobile. КРС предложи да се наложи задължение на БТК да прилага реципрочни цени. КРС предложи задължението за контрол върху цените да започне с въвеждане на план за постепенно намаляване на цените, основан на международни стандарти и след това да продължи с определяне на разходоориентираните цени в средносрочен план.

В коментарите си Комисията изрази загриженост, че предложеното регулиране на цените не е достатъчно прецизно, за да преодолее установения проблем с конкуренцията, и прикани КРС при първа възможност да определи задължение за разходоориентирано определяне на цените и съответните съпътстващи мерки за всички оператори. Освен това Комисията прикани КРС да преразгледа плана си за постепенно намаляване на цените и, прилагайки принципа за ефикасност в перспектива, да осъществи по-рязко понижение, което ще ги доближи в по-голяма

³ Съгласно член 6 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33, изменена от Директива 2009/140/ЕО (Директива за по-добро регулиране), ОВ L 337, 18.12.2009 г., стр. 37 и Регламент (ЕО) № 544/2009, ОВ L 167, 29.6.2009 г., стр. 12 (Рамкова директива)

⁴ В съответствие с член 5, параграф 2 от Рамковата директива.

⁵ BG/2009/0866, SG-Greffe (2009) D/271.

степен до средните стойности, прогнозирани от самата КРС за референтните държави за съответния период.

КРС обаче не приложи специфична методика на ценообразуване за определяне на цените на едро за терминиране в мобилни мрежи.

Вторият преглед на пазара беше нотифициран първоначално през януари 2012 г. по случая BG/2012/1287. КРС предложи да регулира цените на трафика, произхождащ от мрежи извън територията на България (от ЕС и извън ЕС), изключително на базата на цените за силен трафик. След обсъждания със службите на Комисията в рамките на фаза I на консултацията с ЕС КРС реши да оттегли своята проектомярка.

II.2. Нотифицирана проектомярка

Настоящата нотификация засяга втория преглед на пазара за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи в България.

II. 2.1. Определяне на пазара

По определение пазарът включва всички повиквания, терминирани в индивидуални мобилни мрежи, независимо от използваната технология⁶.

Въз основа на географското покритие на мрежата на всеки оператор и условията на лицензиране КРС смята, че съответните географски пазари съвпадат с територията на България.

II. 2.2. Установяване на значително въздействие върху пазара

Понастоящем в България има три оператора на мобилни мрежи: Мобилтел, Cosmo Bulgaria Mobile и БТК.

Въз основа на своя анализ на пазара, КРС предлага всички оператори на мобилни мрежи да се определят като предприятия със значително въздействие върху пазара в индивидуалните си мрежи. КРС стига до своето заключение, като взема под внимание следните основни критерии: i) 100 % пазарен дял на всеки оператор в индивидуалната му мобилна мрежа; ii) бариери пред навлизане и разширяване на съответния пазар; iii) недостатъчна или слаба компенсираща покупателна способност; и iv) ценови процеси и ценова политика.

II.3. Регулаторни мерки

КРС предлага на трите оператора, определени като предприятия със значително въздействие върху пазара, да се наложат следните задължения за: (i) достъп до и използване на специфична мрежова инфраструктура; (ii) прозрачност; (iii) недопускане на дискриминация и (iv) контрол на цените.

В допълнение, КРС възнамерява да наложи на Мобилтел и Cosmo Bulgaria Mobile задължение за разделно счетоводство. Това задължение не се налага на БТК, тъй като КРС смята за достатъчно, че то е наложено на БТК във връзка с пазара за генериране на повиквания в обществени телефонни мрежи в определено местоположение⁷, както и на пазара за терминиране на повиквания в

⁶ Т.е. 2G, 3G и 4G мрежи, NMT/CDMA мрежата на БТК вече не съществува.

⁷ BG/2009/0864, SG-Greffe (2009) D/273.

индивидуални обществени телефонни мрежи в определено местоположение⁸.

По отношение на контрола на цените КРС възнамерява да въведе и за трите оператора на мобилни мрежи двуетапен план за постепенно намаляване на цените за терминиране в мобилни мрежи (МТР), основаващ се на международни стандарти в областта.

<i>Дата на прилагане</i>	<i>Цени за терминиране в мобилни мрежи в евроцента/минута⁹</i>	
	<i>Силен трафик</i>	<i>Слаб трафик¹⁰</i>
<i>1 юли 2012 г.</i>	2,79	2,37
<i>1 януари 2013 г.</i>	2,34	1,99

КРС изчислява своя референтен показател въз основа на средни цени за терминиране в мобилни мрежи (4,71 евроцента/минута, считано от 1 януари 2011 г.) в Белгия, Франция, Италия, Нидерландия, Словения и Обединеното кралство¹¹. Планът за постепенно намаляване, предложен от КРС, се основава на намаляване на цените с 16 % на полугодие, считано от 1 януари 2011 г. КРС е на мнение, че пазарна ситуация в България не изисква по-бързо намаляване на цените за терминиране в мобилни мрежи.

<i>Цени за терминиране в мобилни мрежи, по изчисления на КРС, към</i>	<i>Цени за терминиране, евроцента/минута</i>	<i>Намаление на цената</i>
<i>1 януари 2011 г.</i>	4,71	
<i>1 юли 2011 г.</i>	3,96	- 16 %

⁸ BG/2009/0865, SG-Greffe (2009) D/272.

⁹ Обменен курс на ЕЦБ, валиден на 3 май 2012 г. (1 EUR = 1,956 BGN).

¹⁰ Цените на едро за слаб трафик за терминиране се определят от КРС на около 85 % от цените за силен трафик.

¹¹ КРС твърди, че референтен показател, изчислен въз основа на средните цени за терминиране в Белгия, Франция, Италия, Нидерландия и Обединеното кралство (т.е. без Словения), би довел до същите резултати и заключения. КРС твърди също, че референтен показател, изчислен въз основа на средните цени за терминиране в Белгия, Франция, Италия, Нидерландия, Испания и Обединеното кралство (т.е. без Словения, но с Испания), отново би довел до същите резултати и заключения.

<i>1 януари 2012 г.</i>	3,32	- 16 %
<i>1 юли 2012 г.</i>	2,79	- 16 %
<i>1 януари 2013 г.</i>	2,34	- 16 %

В своята проектомарка КРС предвижда прилагането на разходоориентирани цени за терминиране в мобилни мрежи от 1 юли 2013 г. без разлика между цените за силен и слаб трафик, основаващи се на разходите, направени от ефективен оператор, и определени по чистия модел Bottom Up Long Run Incremental Costs (BU-LRIC) (модел за определяне на дългосрочните допълнителни разходи „отдолу нагоре“, който КРС предстои да разработи¹².

III. ЗАБЕЛЕЖКИ

Комисията проучи нотификацията и предоставената от КРС допълнителна информация и има следните забележки¹³:

Необходимост от подходящ ценови контрол, гарантиращ максимални ползи за клиентите по отношение на ефективните цени за терминиране, основаващи се на разходите

Комисията отбелязва, че за периода от 1 юли 2012 г. до 30 юни 2013 г. КРС предлага цените за терминиране да бъдат определени по метода на сравнителния анализ.

Комисията отбелязва, че целта на съображение 22 и препоръка 12 от Препоръката за тарифи за терминиране е да се позволи на отделните НРО, в случай на ограничени ресурси, да постигнат разходоефективно ниво без за това да е необходимо своевременното завършване на чист BU-LRIC модел. Поради това, както Комисията вече е посочвала в сходни случаи¹⁴, ако бъде избрана алтернативна методика, основаваща се на сравнителен анализ, той следва да бъде извършен като се вземат предвид средните цени за терминиране само в онези държави членки, които са приложили препоръчаната методика за разходите, считано от 1 януари 2013 г., която е чист BU-LRIC, а не BU-LRIC plus¹⁵. Освен това нивата, използвани при сравнителния анализ, следва да представляват разходоефективните целеви нива в края на преходните периоди на постепенно намаляване¹⁶. Този подход бе наскоро одобрен и от ОЕПЕС¹⁷.

¹² КРС смята да нотифицира чистия модел BU-LRIC съгласно член 7 до края на 2012 г. или в началото на 2013 г.

¹³ В съответствие с член 7, параграф 3 от Рамковата директива.

¹⁴ Вж. забележките на Комисията в случаи IE/2008/0746, IT/2008/0779 и SK/2012/1313.

¹⁵ Методът BU-LRIC plus включва не само разходи за терминиране, които могат да бъдат избегнати, но също и дял в общите разходи за терминиране и други услуги.

¹⁶ Вж. случай EE/2012/1305.

¹⁷ Вж. становището на ОЕПЕС в рамките на разследването от фаза II в случаите NL/2012/1284 и NL/2012/1285 относно пазарите за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в

В настоящия случай Комисията обаче отбелязва, че поне до 30 юни 2013 г. предложеният метод за сравнителен анализ не изглежда да е в съответствие с Препоръката за тарифи за терминиране. Въпреки че КРС предлага да използва като база за сравнение само страни от ЕС, използващи LRIC, една от тях използва метод BU-LRIC plus, а не чист BU-LRIC, за определяне на разходите¹⁸. Освен това Комисията отбелязва, че за сравнение се използват историческите нива, приложими към 1 януари 2011 г., към които КРС прилага намаления на цените от 16 % за полугодие. При все това предложеният метод на сравнителен анализ и бъдещи процентни намаления, изглежда не отразяват разходоефективните целеви нива в края на съответните периоди на постепенно намаляване. Получените нива, считано от 1 януари 2013 г., са приблизително два пъти по-високи от средната стойност на целевите нива в страните, прилагащи чист BU-LRIC метод¹⁹.

Комисията отбелязва уверението, дадено от КРС, че от 1 юли 2013 г.²⁰ ще прилага своя чист BU-LRIC модел.

В този контекст, за да могат потребителите да се възползват по-бързо от пониски цени за терминиране в мобилни мрежи и да се избегне прекомерен спад в цените за терминиране в края на преходния период, Комисията призовава КРС да промени своя метод за сравнителен анализ по такъв начин, че той да доведе още в периода преди 1 юли 2013 г. до намаляване

Нидерландия.

¹⁸ Словения не използва метода BU-LRIC plus, а не чист BU-LRIC.

¹⁹ Следните страни са нотифицирали до момента използването на чист BU-LRIC ценови модел за определяне на цените за терминиране в мобилни мрежи:

Страна	Целево ниво (евроцента/минута)	Срок
NL*	1,2	1.9.2012 г.
BE	1,08	1.1.2013 г.
FR	0,8	1.1.2013 г.
PT	1,27	1.1.2013 г.
IT	0,98	1.7.2013 г.
ES	1,09	1.7.2013 г.
UK**	0,81	1.4.2014 г.

* ОРТА нотифицира повторно мярка за корекция на цените за терминиране в мобилни мрежи, след решението на националния съд, изискващо цените за терминиране да се определят въз основа на друг ценови модел, който води до целеви цени от 2,4 евроцента/минута.

** Прието ниво. Комисията за защита на конкуренцията в Обединеното кралство одобри с решение от 9 февруари 2012 г. използването на BU-LRIC модел на разходите от Ofcom, но поиска от Ofcom да намали с една година преходния период (нова целева дата: 1.4.2013 г.).

²⁰ Вж. случаи BE/2012/1279 и SK/2012/1313.

на цените за терминиране в съответствие с Препоръката за тарифи за терминиране.

Комисията напомня на КРС, че ако предложи мярка за корекция на цената за периода след 1 юли 2013 г., която не съответства на законодателството на ЕС и принципите на Препоръката за тарифи за терминиране, Комисията може да започне разследване от фаза II съгласно член 7а от Рамковата директива.

В съответствие с член 7, параграф 7 от Рамковата директива КРС трябва да отчете в максимална степен бележките на другите национални регулаторни органи, ОЕРЕС и Комисията и може да приеме произтичащата проектомярка. В случай че го направи, тя трябва да уведоми Комисията за това.

Становището на Комисията по отношение на тази конкретна нотификация не засяга становището, която тя може да приеме спрямо други нотифицирани проектомерки.

Съгласно точка 15 от Препоръка 2008/850/ЕО²¹ Комисията ще публикува настоящия документ на своя уебсайт. Комисията не счита съдържащата се в него информация за поверителна. Приканваме Ви да информирате Комисията²² в срок от три работни дни след получаването му дали считате, че в съответствие с правилата на ЕС и с националните правила за търговската тайна настоящият документ съдържа поверителна информация, която желаете да бъде изтрита преди публикуването²³. В случай на такова искане то следва да бъде обосновано.

С уважение,
За Комисията
Robert Madelin
Генерален директор

²¹ Препоръка 2008/850/ЕО на Комисията от 15 октомври 2008 г. относно уведомленията, сроковете и консултациите, предвидени в член 7 от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги, ОВ L 301, 12.11.2008 г., стр. 23.

²² Вашето искане следва да бъде изпратено по електронна поща на адрес: INFISO-COMP-ARTICLE7@ec.europa.eu, или по факс на номер: +32 2 298 87 82.

²³ Комисията може да информира обществеността за резултатите от своята оценка преди изтичането на този тридневен срок.